

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2014. szeptember 18.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Légi közlekedés — A légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályok az Európai Unióban — 1008/2008/EK rendelet — Szabad árképzés — Poggyászfeladás — Felár — A »légi viteldíjak« fogalma — Fogyasztóvédelem — Bírság kiszabása a fuvarozóra tisztességtelen szerződéses feltétel miatt — Olyan nemzeti jogszabály, amelynek értelmében az utas szállítását és a poggyász feladását a repülőjegy alapárának tartalmaznia kell — Az uniós joggal való összeegyeztethetőség”

A C-487/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Ourense (Spanyolország) a Bírósághoz 2012. november 2-án érkezett, 2012. október 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Vueling Airlines SA**

és

az **Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, Juhász E., A. Rosas (előadó), D. Šváby és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. január 8-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Vueling Airlines SA képviseletében J. M. Rodríguez Cárcamo és B. García Gómez abogados,
- az Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia képviseletében O. Peñas González és I. Torralba Mena,
- a spanyol kormány képviseletében A. Rubio González és S. Centeno Huerta, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

– az Európai Bizottság képviselőjében J. Rius és N. Yerrell, meghatalmazotti minőségben,
a főtanácsnok indítványának a 2014. január 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló, 2008. szeptember 24-i 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 293., 3.o.) 22. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Vueling Airlines SA (a továbbiakban: Vueling Airlines) és az Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia (a galíciai autonóm közösség fogyasztóvédelmi intézete, a továbbiakban: Instituto Galego de Consumo) között folyamatban lévő azon jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya a Vueling Airlinesra az e társaság légi fuvarozási szerződéseinek tartalmát szankcionáló bírság ezen intézet utóbbi általi kiszabása.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A nemzetközi légi szállítás egyes szabályainak egységesítéséről szóló, 1999. május 28-án Montrealban kötött egyezményt az Európai Közösség 1999. december 9-én írta alá, és annak nevében az a 2001. április 5-i 2001/539/EK tanácsi határozattal (HL L 194., 38. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 5. kötet, 491. o.; a továbbiakban: Montreali Egyezmény) került jóváhagyásra.
- 4 A Montreali Egyezmény 17–37. cikke alkotja annak „A fuvarozó felelőssége és a kártérítés mértéke” című III. fejezetét.
- 5 Ezen egyezmény 17., a „[...] poggyászban bekövetkezett kár” címet viselő cikke az alábbiakról rendelkezik:

„[...]

(2) A fuvarozó kizárólag abban az esetben felelős az ellenőrzött poggyászok megsemmisülésével, elvesztésével vagy sérülésével járó károkért, ha a poggyász megsemmisülését, elvesztését vagy sérülését okozó esemény a repülő fedélzetén történt, vagy bármely olyan időszak alatt következett be, amikor az ellenőrzött poggyász a fuvarozó ellenőrzése alatt állt. A fuvarozó azonban nem felelős a poggyász eredendő hibájából, minőségéből vagy hiányosságából származó károkért. Nem ellenőrzött poggyász esetén, beleértve a személyes tárgyakat, a fuvarozó csak akkor felelős, ha a kár saját, alkalmazottja vagy képviselője hibájából következett be.

(3) Ha a fuvarozó elismeri az ellenőrzött poggyász elvesztését, vagy ha az ellenőrzött poggyász nem érkezett meg attól a naptól számított 21 nap elteltével, amikor meg kellett volna érkeznie, az utas jogosult a fuvarozóval szemben a szállítási szerződésből eredő jogait érvényesíteni.

(4) eltérő rendelkezés hiányában az ezen egyezményben szereplő »poggyász« kifejezés mind az ellenőrzött, mind a nem ellenőrzött poggyászt jelenti.”

Az uniós jog

6 Az 1008/2008 rendeletet az EK 80. cikkének (2) bekezdése alapján fogadták el, amely megfelel az EUM-Szerződés „Közlekedés” címet viselő VI. címébe tartozó EUMSZ 100. cikk (2) bekezdésének, amely többek között a légi közlekedésre vonatkozóan megfelelő rendelkezések megállapítását teszi lehetővé. E rendelet több rendelet átdolgozása, amelyek között található a légi szolgáltatások vitel- és tarifadíjairól szóló, 1992. július 23-i 2409/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 240., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 427. o.).

7 Az 1008/2008 rendelet (16) preambulumbekzdése szerint:

„Lehetővé kell tenni a fogyasztók számára, hogy a különböző légitársaságok légi járataira vonatkozó árakat hatékonyan összehasonlíthassák. Ennek érdekében a fogyasztó által fizetendő, a Közösségből származó légi járatokra vonatkozó, az összes adó, illeték és pótdíj felszámításával kialakított teljes árat minden esetben fel kell tüntetni. [...]”

8 Az ezen rendelet „Általános rendelkezések” címet viselő I. fejezetébe tartozó, „Tárgy” című 1. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Ez a rendelet [...] a Közösségen belüli légiközlekedési szolgáltatások díjainak megállapítását szabályozza.”

9 E rendelet ugyanezen fejezetbe tartozó, „Fogalommeghatározások” címet viselő 2. cikke az alábbiakat mondja ki:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

4. »légi járat«: egy repülés vagy repülések sorozata, amely utasokat, árut és/vagy postai küldeményeket szállít díj és/vagy más térítés ellenében;

[...]

13. »Közösségen belüli légi járat«: a Közösségen belül működtetett légi járat;

[...]

15. »csak ülőhely-értékesítés«: az ülőhelyek közvetlen értékesítése az ügyfelek számára a légi fuvarozón, annak meghatalmazott ügynökén vagy az utazásszervezőn keresztül, egyéb kapcsolódó szolgáltatások, pl. ellátás nyújtása nélkül;

[...]

18. »légi viteldíjak«: azok az árak euróban vagy helyi valutában kifejezve, amelyeket az utasa légi szállításért [helyesen: az utas a légi szállításért] a légi fuvarozó vagy annak ügynöke, vagy más jegyárúsító részére fizet, továbbá ezen árak alkalmazási feltételei, beleértve az ügynöknek és az egyéb kisegítő szolgáltatásoknak nyújtott díjazást és feltételeket;

19. »légi tarifák«: azok az árak euróban vagy helyi valutában kifejezve, amelyeket áru fuvarozásáért fizetnek, továbbá ezen árak alkalmazási feltételei, beleértve az ügynököknek és az egyéb kisegítő szolgáltatásoknak nyújtott díjazást és feltételeket;

[...]”

- 10 Az 1008/2008 rendelet „Árképzési előírások” című IV. fejezetébe tartozó, „Szabad árképzés” címet viselő 22. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A [»közszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó általános szabályok« című 16. cikk (1) bekezdésének] sérelme nélkül, a közösségi légi fuvarozók és – viszonyossági alapon – harmadik országok légi fuvarozói szabadon állapítják meg a légi vitel- és légi tarifadíjakat a Közösségen belüli járatokon.”

- 11 E rendelet ugyanezen fejezetébe tartozó „Tájékoztatás és megkülönböztetésmentesség” címet viselő 23. cikkének (1) bekezdése az alábbiakat mondja ki:

„A Szerződés hatálya alá tartozó tagállam területén található repülőtérrel kiinduló légi járatok a nagyközönség számára rendelkezésre álló, felkínált vagy bármilyen formában – többek között az interneten – közzétett légi viteldíjaival és légi tarifáival együtt az azokra vonatkozó feltételeket is fel kell tüntetni. A megfizetendő végső árat mindenkor fel kell tüntetni, és annak magában kell foglalnia az alkalmazandó légi vitel- vagy légi tarifadíjat, valamint a közzététel idején elkerülhetetlen és előre látható valamennyi vonatkozó adót, díjat, felárat és illetéket. A végső ár megjelölése mellett feltüntetik legalább az alábbiakat:

- a) légi vitel- vagy légi tarifadíj;
- b) adók;
- c) repülőtéri díjak; valamint
- d) egyéb díjak, felárak és illetékek, mint például a védelmi díj vagy üzemanyagfelár;

amennyiben a b), c) és d) pontban felsorolt díjakat a légi vitel- vagy légi tarifadíjon felül kell megfizetni. A választható felárakat egyértelmű, átlátható és világos formában tüntetik fel minden jegyfoglalási folyamat kezdetén, és azok elfogadásáról az ügyfél dönt [helyesen: azok elfogadása az ügyfél kifejezett nyilatkozatával történik].

[...]”

A spanyol jog

- 12 A polgári repülés állami biztosítása programjának megalkotásáról és a légi biztonságról szóló 2003. július 7-i 21/2003. sz. törvény módosításáról szóló, 2011. március 4-i 1/2011. sz. törvénnyel (Ley 1/2011 por la que se establece el Programa Estatal de Seguridad Operacional para la Aviación Civil y se modifica la Ley 21/2003, de 7 de julio, de Seguridad Aérea; BOE 55. sz., 2011. március 5., 24995. o.) módosított, a légi közlekedésről szóló, 1960. július 21-i 48/1960. sz. törvény (Ley 48/1960 sobre Navegación Aérea; BOE 176. sz., 1960. július 23., 10291. o., a továbbiakban: LNA) 97. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A fuvarozó az utasokkal együtt és a jegy árának ellenében köteles szállítani azok poggyászát, figyelembe véve a rendeletekben meghatározott súlyhatárokat – a poggyászok számától függetlenül – és méretkorlátozásokat.

A súlyhatár és a méret túllépésére külön szabályok vonatkoznak.

E tekintetben nem minősülnek poggyásznak azok a tárgyak és kézipoggyászok, amelyeket az utas magánál tart. A fuvarozó köteles az utasok által felvitt tárgyakat és a poggyászokat kézipoggyászként ingyenesen a fedélzeten szállítani, ideértve a repülőtéri üzletekben vásárolt árukat is. Ezen tárgyak és poggyászok felvitele kizárólag a légi jármű jellegzetességeivel összefüggő biztonsági, a tárgy súlyával vagy méretével kapcsolatos okokra figyelemmel tagadható meg.”

- 13 A fogyasztók és felhasználók védelméről szóló törvény és más kiegészítő törvények 2007. november 16-i 1/2007. sz. királyi törvényerejű rendelettel jóváhagyott egységes szerkezetbe foglalt változatának (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias; BOE 287. sz., 2007. november 30., 49181. o.; a továbbiakban: a fogyasztók védelméről szóló törvény) „A tisztességtelen feltételek fogalma” című 82. cikke értelmében:

„(1) Tisztességtelen feltételnek minősül minden olyan, egyedileg meg nem tárgyalt rendelkezés és minden olyan, kifejezetten jóvá nem hagyott gyakorlat, amely a jóhiszeműség követelményével szemben a felek szerződésből eredő jogainak és kötelezettségeinek egyensúlyát megbontja a fogyasztó, illetve a felhasználó sérelmére.

[...]

(4) A fenti bekezdésekben foglaltaktól függetlenül, a 85–90. cikkben foglaltakkal összhangban minden esetben tisztességtelennek minősülnek azok a feltételek, amelyek:

[...]

b) a fogyasztó, illetve a felhasználó jogait korlátozzák,

c) a kölcsönösség hiányát idézik elő a szerződésben

[...]”

- 14 A fogyasztók védelméről szóló törvénynek „A fogyasztó, illetve a felhasználó alapvető jogainak korlátozása folytán tisztességtelen feltételek” címet viselő 86. cikke az alábbiakat mondja ki:

„Minden esetben tisztességtelenek azok a feltételek, amelyek korlátozzák vagy megfosztják a fogyasztót, illetve a felhasználót a diszpozitív vagy kötelező rendelkezések, különösen azon rendelkezések által megállapított jogaiktól, amelyek:

[...]

7. bármilyen, a fogyasztó, illetve a felhasználó jogairól történő lemondásról rendelkeznek vagy azok korlátozását írják elő.”

- 15 E törvénynek „A kölcsönösség hiánya folytán tisztességtelen feltételek” címet viselő 87. cikke az alábbiakat mondja ki:

„Tisztességtelenek azok a feltételek, amelyek a jóhiszeműséggel ellentétben a szerződésben a kölcsönösség hiányát idézik elő a fogyasztó, illetve a felhasználó sérelmére, különösen:

[...]

6. Azon rendelkezések, amelyek a szerződésben a fogyasztót, illetve a felhasználót megillető jogok gyakorlását súlyosan vagy aránytalanul akadályozzák, különösen szolgáltatás nyújtására vagy áru szállítására vonatkozó, tartós jogviszonyt létrehozó szerződésekben, túl hosszú határidőt, vagy a

fogyasztónak, illetve a felhasználónak az ilyen szerződés megszüntetéséhez való jogát kizáró vagy akadályozó korlátozásokat állapítanak meg, vagy arról lemondadják, vagy olyan szerződéses eljárást rögzítenek, amely akadályozza e jog gyakorlását, például a szerződés megkötése tekintetében meghatározottaktól eltérő alakiságokat írnak elő, az előlegként megfizetett összegek elvesztéséről, a ténylegesen nem nyújtott szolgáltatásokért fizetett összegek megfizetéséről rendelkeznek, a szerződésben rögzített szankciók egyoldalú alkalmazására vagy a ténylegesen okozott kárhoz képest aránytalan kártérítés megállapítására biztosítanak jogot a vállalkozó számára.”

- 16 A fogyasztók védelméről szóló törvénynek „A szerződés teljesülését és végrehajtását érintő tisztességtelen feltételek” című 89. cikke így rendelkezik:

„Minden esetben tisztességtelen feltételnek minősülnek:

[...]

5. Az olyan mellékszolgáltatások, finanszírozás, halasztás, felár, kártérítés vagy büntetés miatti áremelkedés, amelyek nem minősülnek a megkívánt egyértelműséggel vagy elhatárolással elfogadható vagy elutasítható kiegészítő szolgáltatásnak.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 17 2010 augusztusában M.-J. Arias Villegas interneten négy repülőjegyet vásárolt a Vueling Airlines légitársaságtól. Ez négy oda-vissza jegyet jelentett, amelynek segítségével három másik személlyel együtt La Coruñából (Spanyolország) Amszterdamba (Hollandia) repülhetett, a vonatkozó repülőutakra 2010. október 18-án és október 23-án került sor. Mivel M.-J. Arias Villegas a négy érintett utas részére összesen két bőröndöt adott fel, a Vueling Airlines a repülőjegyek együttes – 241,48 euró összegű – alapárát 40 euróval, azaz poggyászonként és utanként tíz euróval emelte meg.
- 18 M.-J. Arias Villegas a szóban forgó utazást követően panaszt nyújtott be az ourensei polgármesteri hivatalhoz a Vueling Airlineszal szemben, amelyben azt róta fel e légitársaságnak, hogy a vonatkozó légi fuvarozási szerződésben tisztességtelen feltételt szerepeltetett. A felperes szerint ez a feltétel összeegyeztethetetlen a hatályos spanyol szabályozással, amely elismeri a légi utasok azon jogát, hogy egy poggyászt többletköltség nélkül adjanak fel. E panaszt továbbították az Instituto Galego de Consumo részére, amely szankció kiszabására irányuló közigazgatási eljárást indított a Vueling Airlines ellen, amely eljárás lezárásakor 3000 euró összegű bírságot szabtak ki e társaságra. Ezen szankció kiszabását az LNA 97. cikkének, valamint a spanyol fogyasztóvédelmi szabályozás bizonyos számú rendelkezéseinek – többek között a fogyasztók védelméről szóló törvény 82., 86., 87. és 89. cikkének – megsértésével indokolták.
- 19 A Vueling Airlines, miután az említett szankcióval szemben először sikertelenül fellebbezett a közigazgatási eljárás keretében, másodjára a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Ourense-hez (ourensei 1. sz. közigazgatási peres bíróság) fordult. E bíróság előtt úgy érvelt, hogy az Európai Unió joga, különösen az 1008/2008 rendelet 22. cikke, a szabad árképzés elvét rögzíti, amelynek értelmében a légifuvarozók megállapíthatják a jegyek alapárát, amely nem tartalmazza a poggyász feladását, és ezt követően megemelhetik ezt az árat, ha az ügyfél poggyászt kíván feladni. Az Instituto Galego de Consumo ezzel ellentétben arra hivatkozik, hogy a légifuvarozás szabad árképzésével kapcsolatos uniós szabályozással nem összeegyeztethetetlenek a spanyol jogi rendelkezések, amelyek azáltal, hogy meghatározzák a légi fuvarozási szerződés tartalmát, biztosítják az utasok számára azt a jogot, hogy a szállítási szolgáltatás automatikusan tartalmazza az utasnak a meghatározott jellegű poggyász feladásához való jogát.

- 20 A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a spanyol jog egyértelműen megállapítja a fogyasztó azon jogát, hogy minden esetben feladhat meghatározott jellegű poggyászt, ráadásul anélkül, hogy a repülőjegy alapárát megemelnék. Az ilyen jog a fogyasztó védelmére irányuló logikus és ésszerű intézkedés, amely közvetlenül az utas méltóságát érinti. Tekintve, hogy e jog a légi fuvarozási szerződés törvényi fogalmához tartozik, az ezen tevékenységet folytató társaságok által általában nyújtandó szolgáltatások között nem ellentétes a légifuvarozási díjak szabad meghatározásának elvével.
- 21 E tekintetben, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az utas határozza meg, hogy fel kíván-e adni poggyászt, vagy sem, továbbá a feladott poggyász szállítása hatással van az üzemanyagnak és a járat kezelésének költségeire. Márpedig szerinte ugyanez a helyzet az utas saját súlyával vagy a mellékhelyiségeknek a repülőút során történő használatával kapcsolatban is, anélkül ugyanakkor, hogy a légitársaságok a jegy alapárát e tényezők függvényében emelhetnék, mivel az ilyen gyakorlat e bíróság szerint az utas méltóságát és fogyasztói jogait érintené.
- 22 Az említett bíróság kifejti, hogy jelen esetben M.-J. Arias Villegas figyelmét a Vueling Airlines internetes oldalán hirdetett jegy árának mérsékelt jellege keltette fel. A jegyvásárlás során vette észre, hogy a meghirdetett ár nem tartalmaz poggyászfeladási lehetőséget, jóllehet, a tervezett utazáshoz ésszerűen poggyászfeladás volt szükséges. Így a kérdést előterjesztő bíróság szerint a fogyasztó nemcsak a spanyol jog által biztosított, utasonként egy poggyász feladására vonatkozó jogról volt kénytelen lemondani, hanem a poggyászfeladásért az érintett légitársaság internetes oldalán előzetesen nem jelzett többletköltséget is kellett fizetnie.
- 23 E körülmények között a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Ourense úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárását, és a következő kérdést terjeszti előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a[z 1008/2008 rendelet] 22. cikkének (1) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás (a[z LNA] 97. cikke), amely a személyszállítással foglalkozó légitársaságokat arra kötelezi, hogy minden esetben ismerjék el az utasok azon jogát, hogy egy poggyászt a megvásárolt jegy alapárán felüli többletköltség vagy felár nélkül adhatnak fel?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 24 A kérdést előterjesztő bíróság kérdésével lényegében arra keres választ, hogy az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével ellentétes-e az a nemzeti jogszabály, amely a légi fuvarozókat arra kötelezi, hogy a repülőjegy áráért minden esetben ne csak az utast, de az általa feladott poggyászokat is szállítsák, amennyiben e poggyászok megfelelnek bizonyos – különösen a súlyukra vonatkozó – követelményeknek, anélkül, hogy az ilyen poggyászok szállításáért felárat lehetne kérni.
- 25 Előzetesen ki kell emelni, hogy a spanyol kormány írásbeli észrevételeiben, valamint a Bíróság előtt lefolytatott tárgyalás során úgy érvelt, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az alapügyben szóban forgó nemzeti jogszabályt tévesen értelmezi. E kormány véleménye szerint e jogszabály a légi fuvarozási szerződés tartalmára vonatkozik, és többek között a légitársaságok számára a poggyászok és az utasok szállítására vonatkozó kötelezettséget ír elő. Így e rendelkezés szerinte nem szabályozza a jegyárat és egyáltalán nem kötelezi a légitársaságokat arra, hogy a feladott poggyászokat ingyen szállítsák.
- 26 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretén belül a Bíróságnak nem feladata, hogy nemzeti rendelkezések értelmezése tárgyában foglaljon állást, vagy hogy eldöntse, a kérdést előterjesztő bíróság által adott értelmezés helytálló-e (lásd különösen: Corsten-ítélet, C-58/98, EU:C:2000:527, 24. pont; Dynamic Medien ítélet, C-244/06, EU:C:2008:85, 19. pont; Angelidaki és társai ítélet, C-378/07–C-380/07, EU:C:2009:250, 48. pont, valamint Samba Diouf-ítélet, C-69/10, EU:C:2011:524, 59. pont).

- 27 E körülmények között az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a kérdést előterjesztő bíróság azon előfeltevése alapján kell vizsgálni, amely szerint az alapügyben szóban forgó szabályozás a légi fuvarozókat arra kötelezi, hogy a repülőjegy áráért minden esetben az utasok által feladott poggyászokat is szállítsák, amennyiben e poggyászok megfelelnek bizonyos – különösen a súlyukra vonatkozó – követelményeknek, anélkül hogy e jogcímen felárat lehetne kérni.
- 28 Emlékeztetni kell arra, hogy az 1008/2008 rendelet különösen az Unión belül nyújtott légiközlekedési szolgáltatások díjainak megállapítását szabályozza. E tekintetben e rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében a légi fuvarozók szabadon állapítják meg a „légi viteldíjakat”, amelyeket e rendelet 2. cikkének 18. pontja többek között az utasok légi járatokon történő szállításért a légi fuvarozó részére fizetendő árakként, továbbá ezen árak alkalmazási feltételeiként határoz meg. Az említett rendelet tehát kifejezetten kimondja az utasok szállításával kapcsolatos díjak meghatározásának szabadságát, anélkül mindenesetre, hogy kifejezetten kitérne az általuk feladott poggyászok szállítására vonatkozó szolgáltatás díjszabására.
- 29 Márpedig az 1008/2008 rendelet 2. cikkének 18. pontjában szereplő „légi viteldíjak” kifejezéssel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy e rendelkezés különböző nyelvű változatai bizonyos eltérést mutatnak. Míg – akárcsak a francia nyelvű változatban – többek között az említett rendelet svéd nyelvű változata is „légi viteldíjakra” (passagerarpriser) vonatkozik, „légi díjakat” említ a spanyol (tarifas aéreas) és az angol nyelvű változat (air fares), „repülési díjakat” a német (Flugpreise) és a finn nyelvű változat (lentohinnat), továbbá „jegyárakat” a dán (flybilletpriser) és az észt (piletihinnad) nyelvű változat.
- 30 E tekintetben emlékeztetni kell a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatára, amelynek értelmében az uniós jogi rendelkezések egységes alkalmazásának, és ebből következően egységes értelmezésének szükségessége kizárja azt, hogy egy rendelkezés szövegének valamely változatát kétség esetén elszigetelten vizsgálják, és éppen azt követeli meg, hogy a más hivatalos nyelveken elfogadott változatok fényében értelmezzék és alkalmazzák azt (lásd különösen: Stauder-ítélet, 29/69, EU:C:1969:57, 3. pont; EMU Tabac és társai ítélet, C-296/95, EU:C:1998:152, 36. pont, valamint Profisa-ítélet, C-63/06, EU:C:2007:233, 13. pont).
- 31 Valamely uniós szöveg különböző nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést azon szabályozás általános rendszerére és céljára tekintettel kell értelmezni, amelynek az a részét képezi (lásd különösen: Bouchereau-ítélet, 30/77, EU:C:1977:172, 14. pont; Olaszország kontra Bizottság ítélet, C-482/98, EU:C:2000:672, 49. pont, valamint Eleftheri tileorasi és Giannikos ítélet, C-52/10, EU:C:2011:374, 24. pont).
- 32 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az 1008/2008 rendelet árképzési előírásokról szóló IV. fejezetében a szabad árképzésre vonatkozó 22. cikk (1) bekezdését kiegészíti a 23. cikk (1) bekezdése, amelynek célja különösen a valamely tagállam területén található repülőtérrel kiinduló légi járatokra vonatkozó árakkal kapcsolatos tájékoztatás és átláthatóság biztosítása, következésképpen hozzájárul az e szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfél védelmének biztosításához (lásd ebben az értelemben: ebookers.com Deutschland ítélet, C-112/11, EU:C:2012:487, 13. pont). E tekintetben ez utóbbi rendelkezés tájékoztatási és átláthatósági kötelezettséget ír elő többek között a légi viteldíjakra alkalmazandó feltételek, a megfizetendő végső ár, a viteldíj, valamint az árak ahhoz hozzáadódó, elkerülhetetlen és előre látható elemei, továbbá a magához a légi járatokhoz képest többletet jelentő szolgáltatások választható felára tekintetében.
- 33 Annak ellenére, hogy az 1008/2008 rendelet 23. cikkének (1) bekezdése nem vonatkozik kifejezetten a poggyászszállítás díjszabására, meg kell állapítani, hogy az ezen rendelkezés által előírt kötelezettségek szintén lefedik e díjszabást, különösen figyelemmel az ezen rendelet (16) preambulumbekkezdésében megfogalmazott, a légi járatokra vonatkozó árak hatékony összehasonlíthatóságára vonatkozó célra.

- 34 Ezenkívül, amint azt a főtanácsnok indítványának 46. pontjában kiemelte, hangsúlyozni kell, hogy a poggyász feladásához kapcsolódó felár a légi fuvarozó részére az utasok légi járaton történő szállításáért fizetett, az 1008/2008 rendelet 2. cikkének 18. pontja szerinti ár egyik alkalmazási feltételének minősül.
- 35 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az 1008/2008 rendelet alkalmazandó a poggyászok szállítására vonatkozó díjak megállapítására.
- 36 E díjak megállapításának módját illetően az 1008/2008 rendelet 23. cikkének (1) bekezdése különösen megköveteli egyrészt, hogy a légi szolgáltatásra vonatkozó ár elkerülhetetlen és előre látható elemeit a fizetendő végső ár összetevőiként kell meghatározni, másrészt hogy az olyan szolgáltatáshoz kapcsolódó felárakat, amely magához a légi szolgáltatás nem kötelező, és nem is elengedhetetlen, egyértelműen, átláthatóan és világosan közölni kell minden jegyfoglalási folyamat kezdetén, és ezek elfogadásának a fogyasztó kifejezett nyilatkozatával kell történnie (lásd ebben az értelemben: ebookers.com Deutschland ítélet, EU:C:2012:487, 14. pont).
- 37 Így azon kérdés eldöntéséhez, hogy az 1008/2008 rendelet megengedi-e, hogy a feladott poggyászok szállításáért külön árat kelljen fizetni, meg kell határozni, hogy az ilyen poggyászok szállítása a légi járatra vonatkozó ár elkerülhetetlen és előre látható elemét képezi-e, vagy kiegészítő szolgáltatáshoz kapcsolódó választható felarat jelent.
- 38 E tekintetben a légitársaságok üzleti gyakorlata alapján az utasok hagyományosan többletköltség fizetése nélkül adhattak fel poggyászt. Márpedig, tekintve hogy a légitársaságok üzleti modelljei a légi közlekedés egyre általánosabb igénybevételével jelentősen fejlődtek, meg kell állapítani, hogy jelenleg bizonyos társaságok olyan üzleti modellt követnek, amely alapján a legalacsonyabb áron kínálnak légi járatokat. Ilyen körülmények között a poggyász szállításához kapcsolódó költség – az ilyen szolgáltatások árának összetevőjeként – a korábbiakhoz képest viszonylag nagyobb jelentőséggel bír, ebből következően az érintett légi fuvarozók ezen a jogcímen felár megfizetését írhatják elő. Nem zárható ki ezenkívül, hogy egyes légi utasok szívesebben utaznak feladott poggyász nélkül, amennyiben ha így döntenek, az csökkenti a menetjegyük árát.
- 39 E megfontolásokra tekintettel azt kell megállapítani, hogy a légi utasok feladott poggyászának szállításáért fizetendő ár az 1008/2008 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének értelmében választható felárnak minősülhet, mivel az ilyen szolgáltatás nem tekinthető kötelezőnek vagy elengedhetetlennek ezen utasok szállításához.
- 40 Ezzel szemben a fel nem adott poggyászok – azaz a kézipoggyászok – tekintetében, a kérdést előterjesztő bíróságnak adandó teljes körű válasz érdekében ki kell emelni, hogy ezen poggyászokat főszabály szerint az utasszállítás elengedhetetlen elemének kell tekinteni, és azok szállításáért következésképpen nem számítható fel felár, feltéve hogy az ilyen poggyászok súly és méret tekintetében ésszerű követelményeknek felelnek meg és eleget tesznek a biztonsági előírásoknak.
- 41 Emlékeztetni kell ugyanis az egyrészt a feladott poggyász szállítására, másrészt a kézipoggyász szállítására vonatkozó szolgáltatás jellemzői között fennálló különbségre – ahogy a főtanácsnok is tette indítványa 54. és 55. pontjában. E tekintetben, amennyiben a feladott poggyászokat a légi fuvarozóra bízják, az kötelezettséget vállal annak kezelésére és őrzésére, amely számára többletköltségeket keletkeztethet. Márpedig a fel nem adott poggyászok szállítása esetén nem ez a helyzet, különösen a személyes tárgyakkal kapcsolatban, amelyeket az utas magánál tart.
- 42 Ez a feladott poggyászok és a kézipoggyászok szállítása közötti különbségtétel egyébként a légi fuvarozó poggyászokban bekövetkezett kárért való felelősségére vonatkozó szabályozásban is megtalálható, amint az a Montreali Egyezmény rendelkezéseiből is kitűnik, amelyben az Unió is részes fél. Ezen egyezmény 17. cikke (2) bekezdésének megfelelően a légi fuvarozó abban az esetben felelős a feladott poggyászokban bekövetkező károkért, ha e károkat okozó esemény a repülő fedélzetén történt, vagy

azon időszak alatt következett be, amikor az említett poggyászok a fuvarozó ellenőrzése alatt álltak, míg a fel nem adott poggyászok esetén a fuvarozó csak akkor felelős, ha a kár saját, alkalmazottja vagy képviselője hibájából következett be.

- 43 Az olyan nemzeti szabályozás esetén, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely a légi fuvarozókat arra kötelezi, hogy a repülőjegy áráért minden esetben ne csak az utast, de az általa feladott poggyászt is szállítsák, amennyiben ez utóbbiak megfelelnek bizonyos – különösen a súlyukra vonatkozó – követelményeknek, anélkül hogy az ilyen poggyászok szállításáért felárat lehetne kérni, meg kell állapítani, hogy az ilyen szabályozás nyilvánvalóan nem engedi meg a légi fuvarozóknak, hogy ilyen felárat külön számítsanak fel a feladott poggyászok szállítása címén, tehát hogy szabadon határozzák meg az utasok szállításának díját.
- 44 E tekintetben ki kell emelni, hogy az uniós joggal nem ellentétes – többek között a fogyasztóvédelem területén hozott szabályok alkalmazásának sérelme nélkül (lásd ebben az értelemben: ebookers.com Deutschland ítélet, EU:C:2012:487, 17. pont) –, hogy a tagállamok a légi fuvarozási szerződéssel kapcsolatos kérdéseket szabályozzák, különösen abból a célból, hogy a fogyasztókat megvédjék a tisztességtelen gyakorlattól. Ugyanakkor az ilyen nemzeti rendelkezés nem kérdőjelezheti meg az 1008/2008 rendelet árképzési rendelkezéseit.
- 45 Márpedig az a nemzeti szabályozás, amely előírja, hogy a feladott poggyászok szállítását a repülőjegy alapárának minden esetben tartalmaznia kell, megtiltja bármilyen eltérő ár megállapítását a poggyászfeladás jogát magában foglaló és az ilyen lehetőséget nem nyújtó menetjegy esetén. Következésképpen e szabályozás nemcsak a légi fuvarozók azon jogát sérti meg, hogy az 1008/2008 rendelet 2. cikkének 18. pontja és 22. cikkének (1) bekezdése értelmében szabadon határozzák meg az utasok légi járatokon való szállításának árát, valamint ezen árak alkalmazási feltételeit, hanem ugyanúgy kétségbe vonhatja többek között az e rendelet által követett azon célkitűzést, amely lehetővé teszi az ilyen árak hatékony összehasonlíthatóságát, mivel az ilyen nemzeti szabályozás által érintett légi fuvarozók nem jogosultak külön árat alkalmazni a feladott poggyászok szállítására, míg a valamely más tagállam szabályozásának hatálya alá tartozó légitársaságok jogosultak erre.
- 46 Egyébiránt, mivel a légi járatok árának hatékony összehasonlíthatóságára irányuló cél megvalósítása az 1008/2008 rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerinti követelmények szigorú betartását feltételezi, emlékeztetni kell arra, hogy a Vueling Airlinest ez utóbbi rendelkezés alapján terhelő tájékoztatási és átláthatósági kötelezettség hatékony betartását illetően a nemzeti hatóságok feladata adott esetben annak vizsgálata, hogy betartják-e ezen kötelezettségeket.
- 47 Végezetül a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy az általa alkalmazandó belső szabályozást a lehető legnagyobb mértékben az uniós jog követelményeinek megfelelően értelmezze (Engelbrecht-ítélet, C-262/97, EU:C:2000:492, 39. pont; ČEZ-ítélet, C-115/08, EU:C:2009:660, 138. pont, valamint Wall-ítélet, C-91/08, EU:C:2010:182, 70. pont).
- 48 Amennyiben az uniós jog által célzott eredmény nem érhető el a belső jog megfelelő értelmezése által, a nemzeti bíróság köteles többek között biztosítani az uniós jog rendelkezéseinek teljes érvényesülését, szükség esetén – saját hatáskörénél fogva – eltekintve a nemzeti jogszabályok ellentétes rendelkezéseinek alkalmazásától (lásd ebben az értelemben: Simmenthal-ítélet, 106/77, EU:C:1978:49, 24. pont; Berlusconi és társai ítélet, C-387/02, C-391/02 és C-403/02, EU:C:2005:270, 72. pont; Pupino-ítélet, C-105/03, EU:C:2005:386, 43. pont, valamint Melki és Abdeli ítélet, C-188/10 és C-189/10, EU:C:2010:363, 43. pont).
- 49 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1008/2008 rendelet 22. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan szabályozás, mint az alapügyben szóban forgó, amely a légi fuvarozókat arra kötelezi, hogy a

repülőjegy áráért minden esetben ne csak az utast, de az általa feladott poggyászokat is szállítsák, amennyiben e poggyászok megfelelnek bizonyos – különösen a súlyukra vonatkozó – követelményeknek, anélkül hogy az ilyen poggyászok szállításáért felárat lehetne kérni.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló, 2008. szeptember 24-i 1008/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 22. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan szabályozás, mint az alapügyben szóban forgó, amely a légi fuvarozókat arra kötelezi, hogy a repülőjegy áráért minden esetben ne csak az utast, de az általa feladott poggyászokat is szállítsák, amennyiben e poggyászok megfelelnek bizonyos – különösen a súlyukra vonatkozó – követelményeknek, anélkül hogy az ilyen poggyászok szállításáért felárat lehetne kérni.

Aláírások